Rama IX Art Museum Foundation

PORTRAITS OF FAITH

SONGDEJ THIPTHONG

PORTRAITS OF FAITH

An Exhibition of Paintings

by

Songdej Thipthong

May 11 - June 11, 2001

SURAPON GALLERY

Rama IX Art Museum Foundation

รูปลักษณ์แห่งศรัทธา

นิทรรศการจิตรกรรม

โดย

ทรงเดช ทิพย์ทอง

๑๑ พฤษภาคม - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๔๔

สุรพล แกลเลอรี่

ผลึกพุทธปรัชญาในพรายฝัน

ในบรรดาจิตรกรหนุ่มของไทยในปัจจุบันนี้ ทรงเดช ทิพย์ทอง นับได้ว่าเป็นศิลปินผู้รังสรรค์งานจิตรกรรมแนวไทยประเพณี เข้าสู่นวัตกรรมใหม่ของศิลปกรรมร่วมสมัยอย่างทรงคุณค่า มีระดับฝีมือความคิดแนวทางแสดงออก อารมณ์สุนทรียภาพ ตลอดจนปัจเจกลักษณะ และความนุ่มนวล ละเมียดละไม ลุ่มลึก ดื่มด่ำ ไปกับมรรควิถีของพุทธปรัชญา

แรกที่เดียวของปฐมวัยในอ้อมกอดและอู่แก้วของแคสรวัฒนธรรมล้านนา ทรงเดชเกิดและเติบโตขึ้นมาจากเชียงราย แล้วรองรับเอาสายธารอารยธรรมตะวันออกที่คงยังเป็นรากแก้วของศิลปทุกสาขาในภาคเหนือตอนบน ผ่านการศึกษาเบื้องต้นระดับปริญญาตรีที่เชียงใหม่ ก้อนเส้าศิลปของทรงเดชจึงเป็นผลึกและรวมฉบับแห่งกาลเวลาที่ลุ่มลึกยิ่งไปกับความยิ่งใหญ่ แสนขลัง และอบอวลไปด้วยกลิ่นอายของวิญญาณล้านนา ทรงเดชซึมซับแรกกายกับจิตจ่อมอมไปกับขนบประเพณีงานปอย พิธีกรรม ศรัทธา ในพุทธศาสนาซึ่งสะท้อนเรื่องราว รูปแบบ และเนื้อหา ลงมาในแทบทุกอณูของการดำรงชีวิตของชนชาวล้านนาตอนบนของภาค แล้วกลั่นกรอง เคี่ยวกรำจนเข้มงวดของเงื่อนไขบังคับ แล้วปลั่งประกายมาสู่ห้องหุ่นโนห์ราน งานยุคแรกของทรงเดชจึงแปรรูประบบสิ่งแวดล้อม ทัศนคติ ตลอดจนปสาทะต่อการสืบสานธำรงความเป็นสกุลช่างล้านนาเอาไว้อย่างหมดจด ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบ ภาษาร่างกายของทัศนศิลป์ วรรณะของสี ความประสานกลมกลืนของรูปทรง ปริมาตร และระเบียบจิตของสุนทรียารมณ์ของสกุลช่างล้านนา ทรงเดชเป็นคนช่างสังเกต จดจำ และจารึกทุกเรื่องราวที่เขาจารึกไปทุกระแหงหน ในวัด ในหมู่บ้าน กุฏิ วิหาร เจดีย์ และอารามหลังทั่วแคว้นล้านนา งานยุคต้นของเขา จึงเป็นการบันทึกการเดินทางของจิตรกรหนุ่มล้านนาผู้เปี่ยมพลัง มุ่งมั่นที่จะปูแม่สีจธรรม และวิถีแห่งศิลปล้านนา อย่างหมดจดสะอาด โปร่งเบา และมีความมีตัวตนสูง

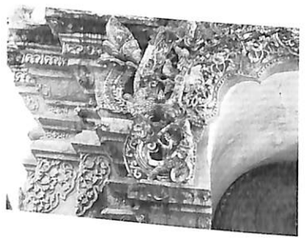

การศึกษาและความใฝ่เรียนใฝ่รู้ ประกอบด้วยแปลงพลังของการรังสฤษฎ์โลกธาตุของงานศิลปกรรม ทำให้ทรงเดชก้าวล่วงเข้าสู่ห้วงมหรรณพของการรังสรรค์ศิลปกรรมระดับสากล นั่นคือเข้ามาศึกษาต่อในระดับปริญญาโทของเทวาลัยสถานศิลป มหาวิทยาลัยศิลปากร คณะจิตรกรรมประติมากรรมและภาพพิมพ์ ที่ที่ซึ่งเป็นเบ้าหลอมจิตรกรทั้งระดับชาติไปจนถึงนานาชาติที่ซึ่งเป็นเสมือนราชเหง้าของอู่อารยธรรมตะวันตก ตะวันออก ต้นตอของตำนานที่มีชีวิต ปกรณัม ของชีวิตอมตกาลของผู้ซึ่งเป็นรอยของพระผู้เป็นเจ้า และลมหายใจของแผ่นดิน ในท่ามกลางมนตร์ตรา และความพิศวงระคนปีติวิสุทธิ์ ทรงเดชแหวกว่าย วนเวียน อยู่ในกระแสธารอันเชี่ยวกรากของคนความ คมคำ คมคิด ทางปรัชญา ที่ตลอดย้า

และสั่นคลอน ท้าทายทุกรูปแบบจนสามารถผ่านอุปสรรคขวากหนาม สำเร็จออกมาเป็นมหาบัณฑิตทางจิตรกรรมไทย เป็นทรงเดช ทิพย์ทอง และเป็นทิพย์แห่งศิลปไทยร่วมสมัยอย่างเต็มภาคภูมิ ทรงเดชไม่ใช่มือใหม่ไม่ใช่มือสมัครเล่น หากแต่เป็นมืออาชีพที่ผ่านการเคี่ยวกรำบนเวทีศิลปกรรมและได้รับรางวัลระดับประเทศมาแล้วมากมายหลายครั้ง และใช้ชีวิตเรียบง่าย สันโดษ และสมถะ มักน้อย ไม่ฟุ้งซ่าน และมีแววตางศิลปอบอุ่นอยู่กับรุ่นพี่ เพื่อนพ้อง และลูกศิษย์ ได้อุทิศเวลาการงานปีมือเชิงช่าง เขียนรูปให้กับวัดเล็กๆ ในหมู่บ้าน ช่วยกิจกรรมด้านทัศนศิลป์หลายรูปแบบ มีครอบครัวเล็กๆ ที่อบอุ่นและมั่นคง มีมนสิการในการงานทางศิลป อย่างและเยี่ยงศิลปินที่จ่อมหน้อมค้อมต่ำสุภาพ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนมนุษย์

ในปัจจุบันงานสร้างสรรค์ของทรงเดช นับได้ว่าบรรลุนิติภาวะทางความงาม และมีสุนทรียภาพในงานสูงความฝัน และความเป็นนิรันดร์รูป ในงานของเขาเห็นได้แจ้งประจักษ์ในรูปแบบเชิงสัญลักษณ์ การจัดวางองค์ประกอบที่ลงตัวเหมาะเจาะ ความประสานกลมกลืน ความเร้นลับ และความงามที่ประณีตเรียบสงบ ล้ำลึก ความใสกระจ่างของผลึกชีวิต ประดุจความเป็นยามเที่ยงวันในความกระจ่างแจ้ง ซึ่งเป็นความจริงที่ล้ำลึกยิ่งกว่า ในวัดของทรงเดชนั้น สะอาด สว่างและสงบ ปราศจากผู้คน ไม่ได้เห็นขบวนแห่ หากแต่ได้ยินแต่เสียงสาดมนต์ที่เคล้ามาในบรรยากาศแห่งความวิเวกสงัดนัน ทรงเดชเข้าถึงเนื้อหาในอันที่จะนำจิตวิญญาณของพุทธปรัชญา มาผ่านสนอรูปแบบที่เรียบง่าย ทรงสมถ์ เป็นพื้นบ้านพื้นเมือง ซื่อใส ปราศจากอริตมารยาและการปรุงแต่ง ฟุ้งฟอน ฟุ้งซ่าน และฟุ้งฟือ วิถีและวิญญาณของเขาสงบนิ่งและสะท้อนต้าตนของอาจอยู่บนพื้นเบ้าของความอ่อนน้อม สุภาพ และถ่อมตน เชื่อว่าในกาลเวลาอนาคตที่ทรงเดชจะก้าวต่อไปในอนันตกาละวิถีศิลป ราคแก้วที่ทะนุบำรุงแสงเพลิงทางพุทธิปัญญาอันมั่นคง จะไม่ทำให้เขาคลับคลาดสูญเสียต้าตน และความเป็นสล่าพื้นบ้านพื้นเมือง จิตวิญญาณไทยและความเป็นร่วมสมัยอย่างตะวันออกของเขาไป และเปล่งศักยภาพความเป็น ทิพย์ทอง ของเขาให้ลับแน่นเดินสืบต่อไป

กวัลย์ ตันมี

๓๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔

บ้านดา นางแล เชียงราย

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

วัดป่าสัก เชียงแสน ๒๕๔๒ สีฝุ่นและทองคำเปลวบนผ้าใบ ๒๐๐ x ๑๕๐ ซม.

Wat Pa Sak Chiang San 1999 Tempera and goldleaf on canvas, 200 x 150 cm.

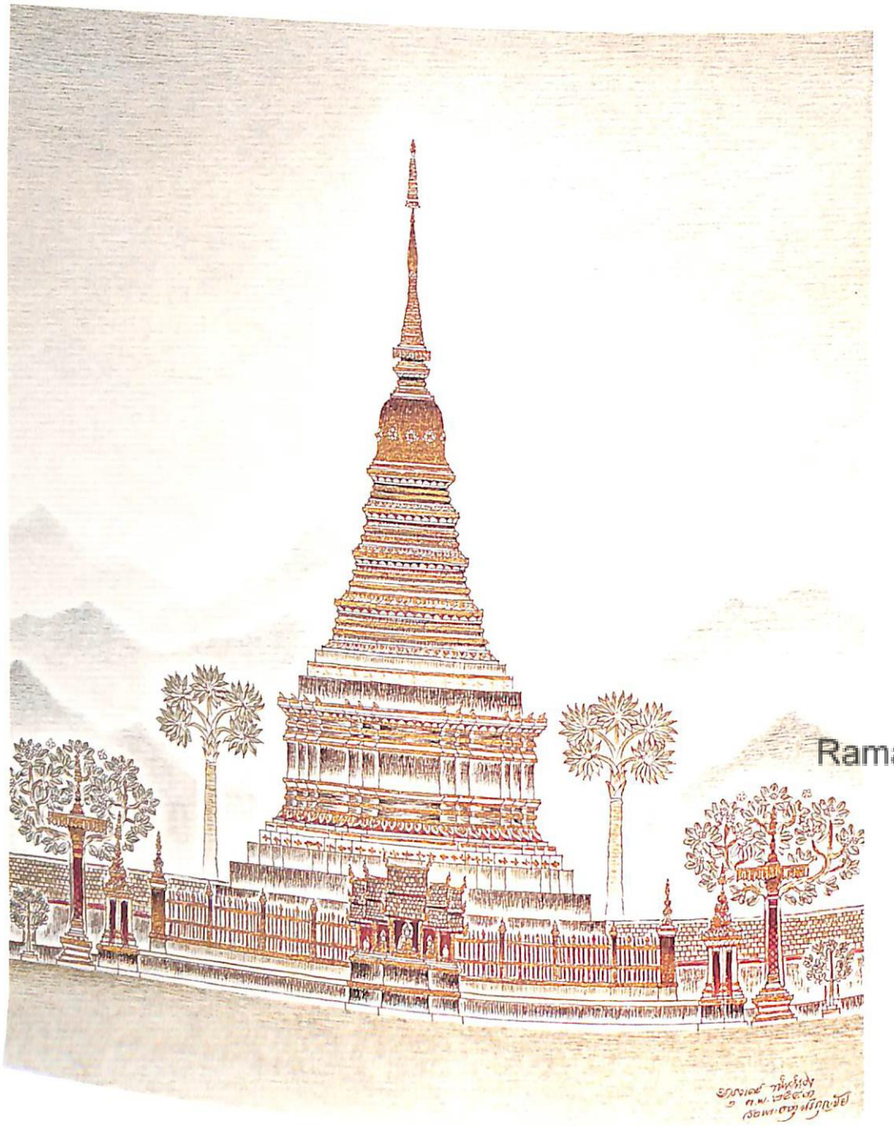

วัดพระธาตุหริภุญชัย ๒๕๔๓ สีปูนและทองคำเปลวบนกระดาษ ๓๔ x ๒๔ ซม.
Wat Phra That Ha Ri Bhun Chai 2000 Tempera and goldleaf on paper 34 x 24 cm

วัดพระธาตุลำปางหลวง ๒๕๔๓ สีปูนและทองคำเปลวบนกระดาษ ๓๔ x ๒๔ ซม.
Wat Phra That Lampang Luang 2000 Tempera and goldleaf on paper 34 x 24 cm

Rama IX Art Museum Foundation

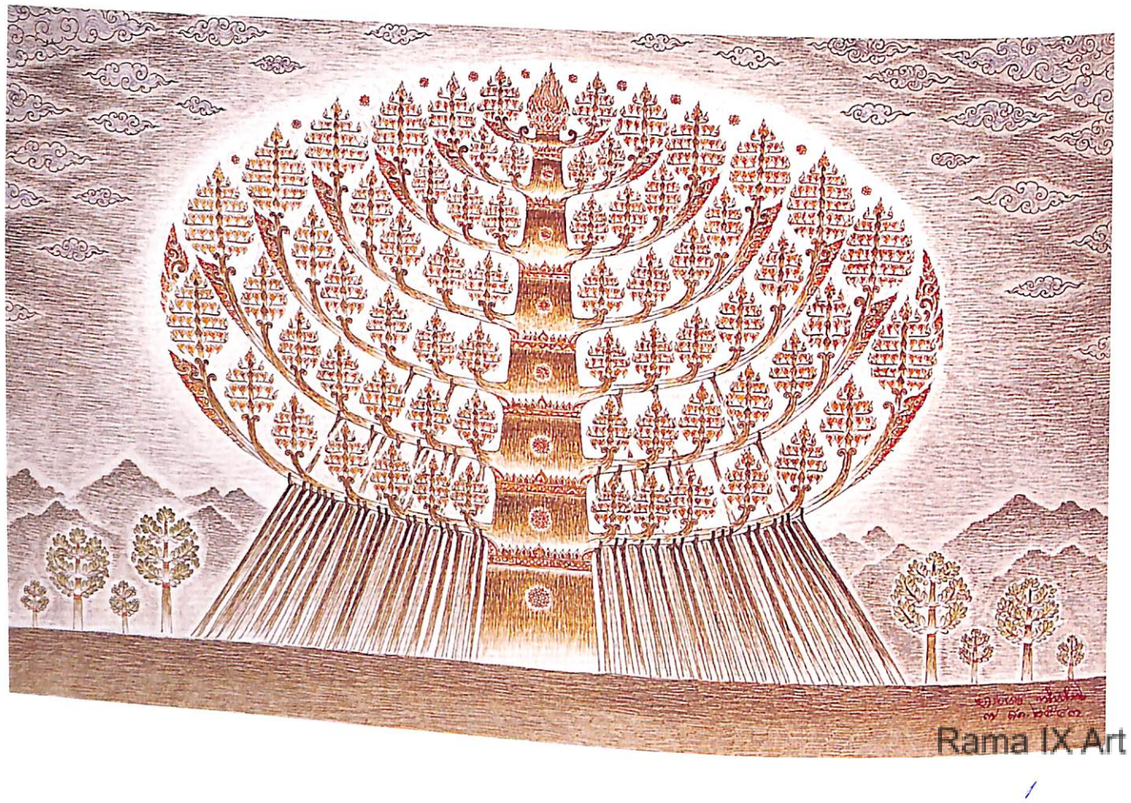

Rama IX Art Museum Foundation

สรีศา ๒๕๔๓ สีฝุ่นและทองคำเปลวบนกระดาษ ๒๔ x ๓๘ ซม.

Divine Bodhi Tree 2000 Tempera and goldleaf on paper, 24 x 38 cm.

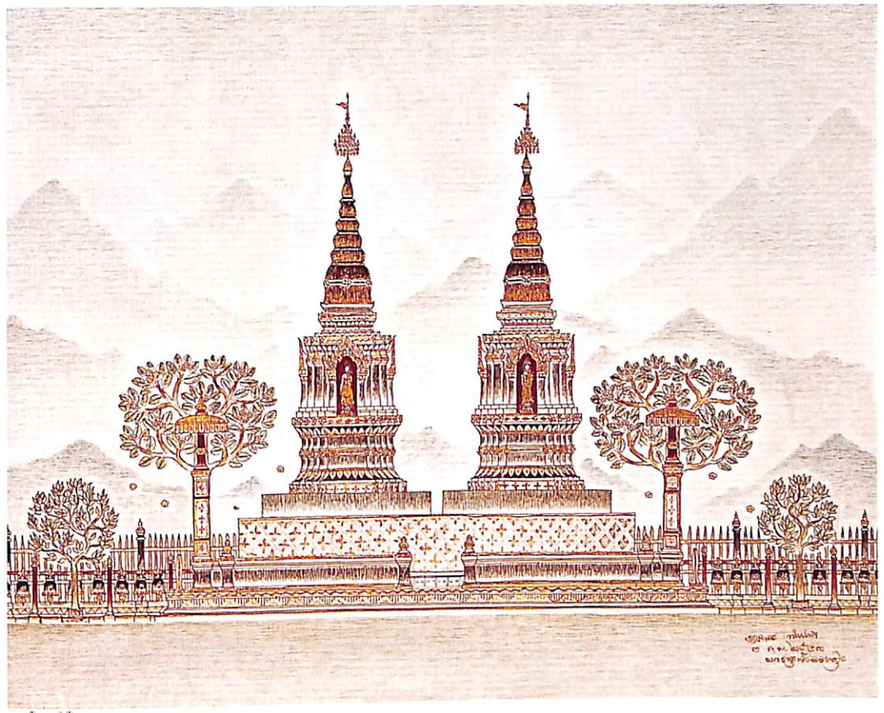

วัดพระธาตุเจ้าดอยตุง ๒๕๔๓ สีฝุ่นและทองคำเปลวบนกระดาษ ๒๔ x ๓๐ ซม.

Wat Phra That Chao Doi Tung 2000 Tempera and goldleaf on paper, 24 x 30 cm.

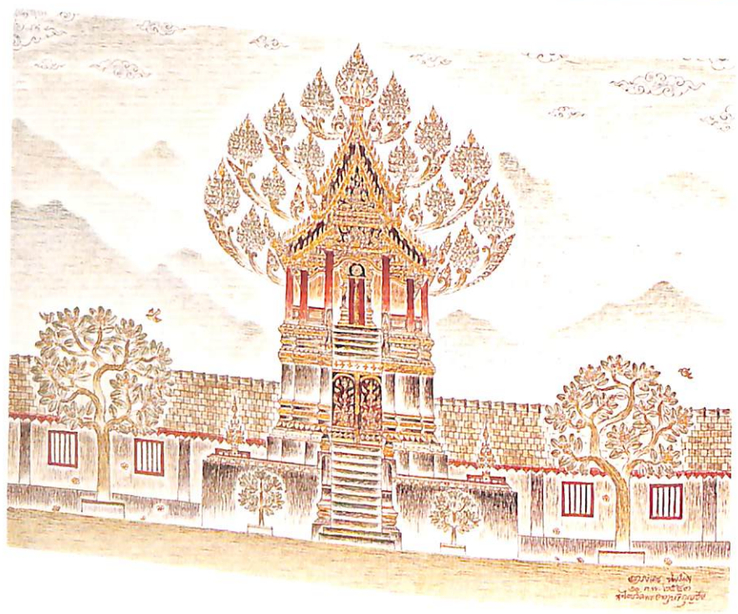

วัดต่อแพ แม่ฮ่องสอน ๒๕๔๓ สีฝุ่นและทองคำเปลวบนกระดาษ ๒๔ x ๓๐ ซม.

Wat Tor Pae, Mae Hong Son 2000 Tempera and goldleaf on paper, 24 x 30 cm.

หอไตรวัดพระธาตุหริภุญชัย ๒๕๔๓ สีฝุ่นและทองคำเปลวบนกระดาษ ๒๔ x ๓๐ ซม.

Scripture Hall, Wat Phra That Ha Ri Bhun Chai 2000 Tempera and goldleaf on paper, 24 x 30 cm.

Rama IX Art Museum Foundation

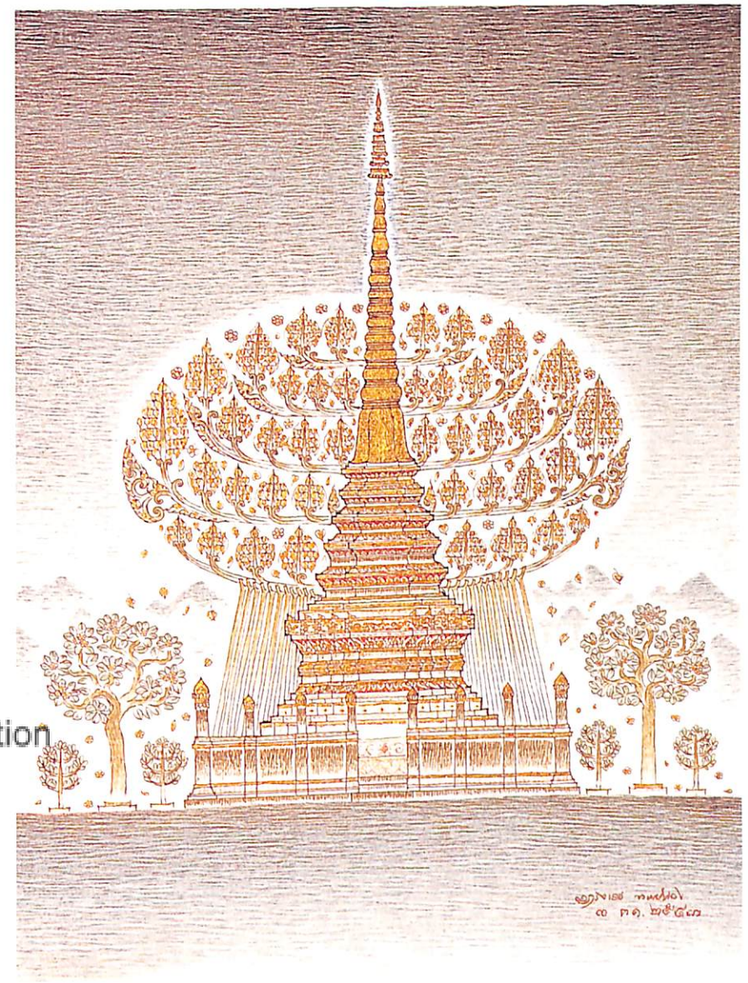

พระธาตุเจ้าจอมยอง ๒๕๔๓ สีฝุ่นและทองคำเปลวบนกระดาษ ๒๘ x ๒๐ ซม.

Phra That Chao Jom Yong 2000 Tempera and goldleaf on paper, 28 x 20 cm.

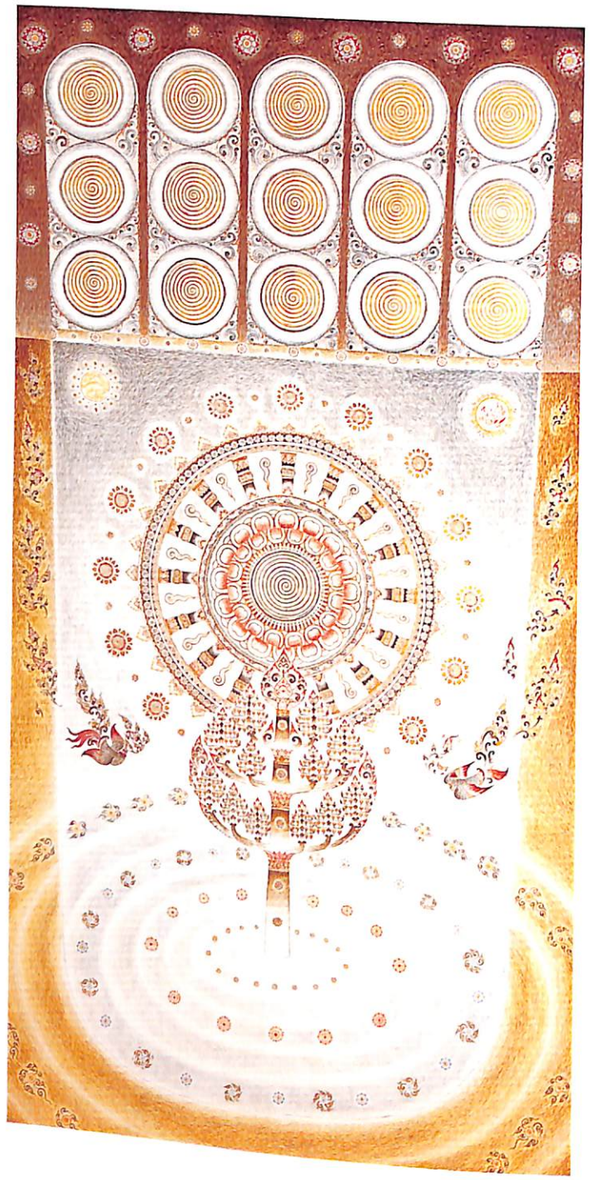

พระพุทธบาท ๑ ๒๕๔๓ สีอะคริลิกและทองคำเปลวบนผ้าใบ ๒๐๐ x ๑๓๐ ซม.
The Buddha's Footprint 1 2000 Acrylic and goldleaf on canvas: 200 x 130 cm

Rama IX Art Museum Foundation

พระพุทธบาท ๒ ๒๕๔๓ สีอะคริลิกและทองคำเปลวบนผ้าใบ ๒๐๐ x ๑๓๐ ซม.
The Buddha's Footprint 2 2000 Acrylic and goldleaf on canvas: 200 x 130 cm

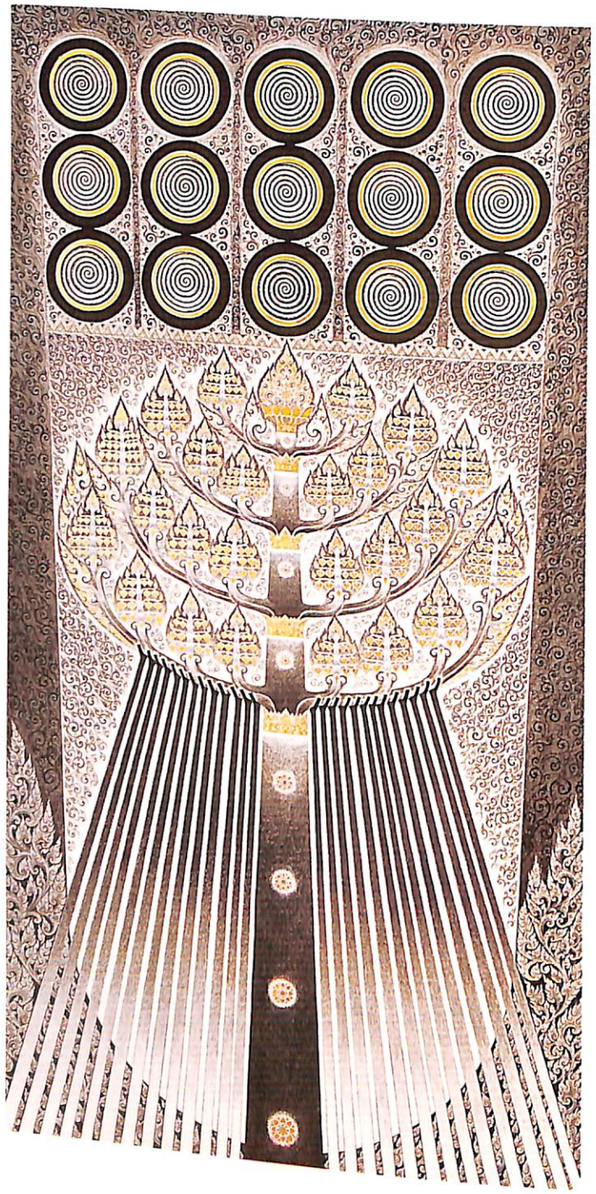

พระพุทธบาท ๓ ๒๕๔๓ สีอะคริลิคและสีทองบนผ้าใบ ๒๐๐ x ๑๓๐ ซม.
The Buddha's Footprint 3 2000 Acrylic and goldleaf on canvas 200 x 130 cm

Rama IX Art Museum Foundation

พระพุทธบาท ๔ ๒๕๔๓ สีอะคริลิคและสีทองบนผ้าใบ ๒๐๐ x ๑๓๐ ซม.
The Buddha's Footprint 4 2000 Acrylic and goldleaf on canvas 200 x 130 cm

พุทธศรัทธา ๒๕๔๓ สีปูนและทองคำเปลวบนกระดาษ ๒๙ x ๒๔ ซม.

Faith in The Lord Buddha 2000 Tempera and goldleaf on paper 29 x 24 cm

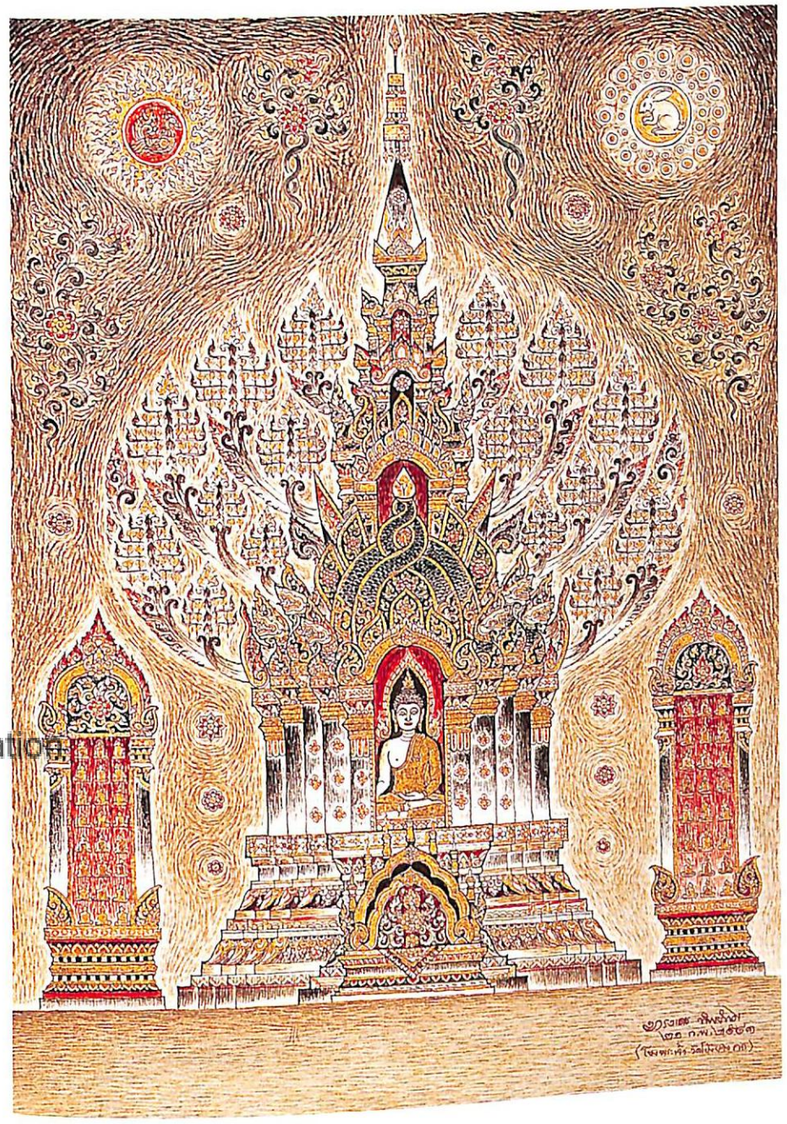

โบสถ์พระเจ้าวัดโป่งยางคก ๒๕๔๓ สีปูนและทองคำเปลวบนกระดาษ ๓๘ x ๒๘ ซม.

Phra Chao Wat Pongyangkok's Niche 2000 Tempera and goldleaf on paper 38 x 28 cm

Rama IX Art Museum Foundation